

Підсекція «Прикладна механіка та машини»

УДК 677.055

**ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РОЗРОБКА МЕХАНІЗМУ ІЗ ЗУПИНКОЮ ВЕДЕНОЇ
ЛАНКИ ДЛЯ ПРИВОДУ ВУШКОВИХ ГОЛОК ОСНОВОВ'ЯЗАЛЬНОЇ
МАШИНИ**

Студ. В.О. Котляров, гр. МГМ-16

Науковий керівник доц. В.М. Дворжак

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Мета – Проектування цільового механізму коливального руху вушкових голок основов'язальної машини із застосуванням прикладних САД-програм.

Завдання – визначення параметрів структурної схеми механізму, які задовольняють необхідним кінематичним, динамічним та функціональним особливостям механізму.

Об'єкт дослідження. Механізм змінної структури для приводу вушкових голок основов'язальної машини із зупинкою за цикл петлетворення.

Методи та засоби дослідження. Використані методи метричного синтезу та кінематичного аналізу типових механізмів технологічних машин легкої промисловості.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Вдосконалена структура механізму основов'язальної машини завдяки зменшенню кількості рухомих елементів при збереженні технологічного процесу петлетворення, що забезпечить зменшення інерційних навантажень та потенційно підвищить продуктивність машини.

Результати дослідження. Характерною відмінністю сучасних основов'язальних машин (ОВ-машин) є використання в якості приводних механізмів робочих інструментів зазвичай багатоланкових шарнірно-важільних механізмів другого і вище класів за класифікацією Ассура. Такі механізми забезпечують у певному наближенні відтворення складних законів руху петлетвірних інструментів, які передбачають виконання за технологічними вимогами зупинку робочого інструменту впродовж циклу петлетворення, а також здійснення зворотних ходів. При цьому з метою підвищення точності відтворення складних законів руху робочих інструментів використовуються восьми, десяти та дванадцятиланкові структури механізмів, а також механізми з кількома ступенями вільності. Можливості шарнірно-важільних механізмів з «жорсткими» ланками, які утворюють незмінні схеми, є в певному сенсі вичерпаними. Тому актуальним завданням є створення механізмів змінної структури зі змінними метричними параметрами та формою ланок зі зменшенням їхньої кількості до 4-х при забезпеченні технологічного процесу петлетворення на ОВ-машинах.

В якості базового механізму для дослідження був узятий 8-ланковий механізм коливального руху вушкових голок, у якому тримач вушкових голок здійснює зворотно-коливальний рух за законом «коливання вперед – зсув перед крючками голок – коливання назад – зсув за спинками голок». При цьому за умовами виконання технологічного процесу зсув за спинками голок відбувається при зупинці вушкових гребінок, тривалість якої залежить від ОВ-машини і становить приблизно третину циклу петлетворення.

Доцільність застосування 4-ланкових механізмів змінної структури для приводу робочих інструментів технологічних машин галузі доведена на прикладах використання подібних механізмів з пружними ланками як в швейних машинах, так і у в'язальних та трикотажних машинах (наприклад, швейна машина ДЛС з реверсом

матеріалу, круглотрикотажна машина КТ-1, міні-основов'язальна машина для в'язання вузьких полотен, тощо).

В якості приводного механізму робочих інструментів петлетворення основов'язальних машин пропонується механізм з коромислом змінної довжини та форми. На фазових кутах коливання вушкових голок коромисло має сталу довжину, а на фазовому куті зупинки – його рух обмежується нерухомим упором, і тоді завдяки зміні довжини і форми коромисла забезпечується «провертаємість» механізму при зупинці вушкових голок відповідно до закону руху на рис. 1.

Механізм складається (рис. 2) з головного вала 1, ведучої ланки – ексцентрика 2, шатуна 3, коромисла 4. Напрямна 5 являє собою дві частини, де повзун 6 виконує обертальний та поступальний рухи відповідно створеній конструкції напрямної. Виконувати різні види рухів забезпечує упор 8. Коромисло 7, до якого кріпиться напрямна. Вал коливання вушкових голок – 9, до нього кріпиться куліса 10, до якої в свою чергу закріплюються задня гребінка 11 та передня гребінка 12 з закріпленими на них вушковими голками 13.

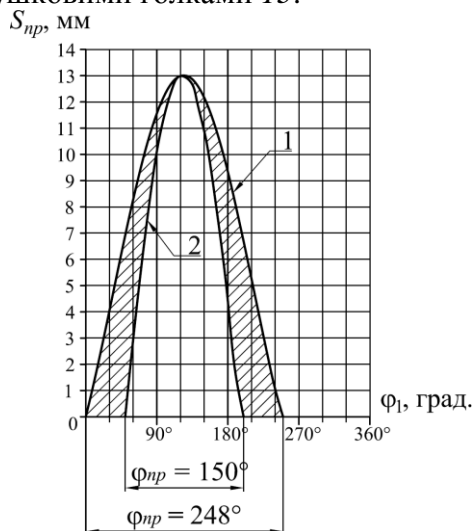

Рисунок 1 – Суміщені графіки переміщень вушкової голки: базової ОВ-машини (крива 1) та згідно з типовою циклограмою роботи ОВ-машини (крива 2)

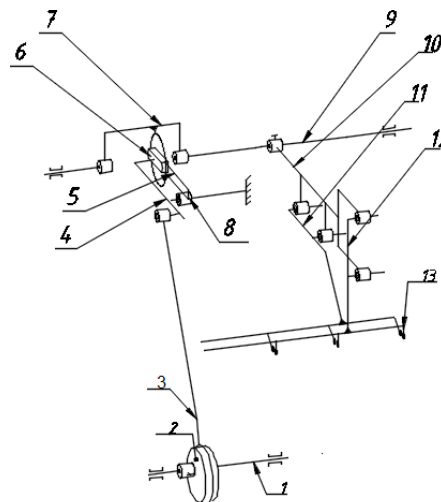

Рисунок 2 – Структурна схема механізму коливального руху вушкових голок зі змінною довжиною коромисла основов'язальної машини

Конструкція механізму містить повзун 6, який з'єднується з шатуном 3 та коромислом-напрямною 5. В запропонованій схемі він робить поступальний та обертальний рухи. На фазах коливання повзун утворює обертальну кінематичну пару з коромислом та забезпечує здійснення проведення нитки основи в міжкрючковими голками та її прокладання на крючки. На фазах зупинки повзун рухається по напрямній коромисла та забезпечує виконання зсуву вушкових голок за спинками крючкових голок.

Висновки. На основі проведеного аналізу існуючих конструкцій механізмів змінної структури, які використовуються в машинах легкої промисловості, запропонована конструкція чотириланкового механізму змінної структури з коромислом змінної довжини та форми для приводу вушкових голок ОВ-машини. Виконаний метричний синтез механізму та проведений кінематичний аналіз. Працездатність механізму доведена комп'ютерним моделювання його кінематичної схеми з анімацією у прикладній САД-програмі.

Ключові слова. Основов'язальна машина, механізм змінної структури.